

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä joulukuuta 2018

1207/2018

Valtioneuvoston asetus

vaarallisten aineiden kuljettajien ajoluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

muutetaan vaarallisten aineiden kuljettajien ajoluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen (401/2011) 3, 4, 6–8, 10 ja 15 §, sellaisena kuin niistä ovat 3 ja 15 § asetuksessa 775/2015, 4 § osaksi asetuksissa 775/2015 ja 490/2017 sekä 10 § asetuksessa 490/2017, seuraavasti;

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *ajoneuvolla* kaikenlaista tieliikenteeseen tarkoitettua, valmista tai keskeneräistä, vähintään nelipyöräistä moottorikäyttöistä ajoneuvoa, jonka suurin sallittu rakenteellinen nopeus on yli 25 kilometriä tunnissa, sekä perävaunua, lukuun ottamatta maatalous- ja metsätraktoria, maastoajoneuvoa ja moottorityökonetta perävaunuineen;

2) *kuljetusyksiköllä* moottorikäyttöistä ajoneuvoa tai tällaisen ajoneuvon ja perävauunun yhdistelmää; apuvaunun (*dolly*) avulla kytketty puoliperävaunu katsotaan yhdeksi perävaunuksi;

3) *Liikenne- ja viestintäviraston määräyksellä* vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä annettua Liikenne- ja viestintäviraston määräystä;

4) *ajolupakokeen vastaanottajalla* palvelun tuottajaa, jonka kanssa Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetussa laissa (535/1998) tarkoitetun sopimuksen ajolupakokeiden vastaanottamisesta, ajolupakoulutuksen valvonnasta ja ajolupien myöntämisestä.

Liikenne- ja viestintäviraston ottaessa vastaan ajolupakokeita, valvoessa ajolupakoulutusta tai myöntäessä ajolupia siihen sovelletaan soveltuvin osin, mitä ajolupakokeen vastaanottajasta säädetään tässä asetuksessa.

4 §

Ajolupavaatimus

Vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja vaarallisia aineita tiellä kuljettavan ajoneuvon kuljettajalla on oltava ADR-ajolupa seuraavasti:

1) yhdistetty perusajolupa, jonka saa perusajoluvan, räjähdeajoluvan ja radioaktiivisten aineiden ajoluvan sisältävän yhdistetyn peruskurssin ja sitä vastaavan hyväksytytyn kokeen perusteella, kuljettaessa:

a) vaarallisia aineita Liikenne- ja viestintäviraston määräyksen A liitteen 1.1.3.6.3 kohdassa tarkoitettuja määriä (*vapaaraja*) suurempia määriä kuljetusyksikköä kohti; tai

b) vaarallisia aineita säiliöissä muissa kuin 3 kohdassa tarkoitetuissa kuljetuksissa kuljetusmäärän ylittäessä vapaarajassa tarkoitettut enimmäismäärät;

2) perusajolupa, jonka saa peruskurssin ja sitä vastaavan hyväksytyt kokeen perusteella, kuljetettaessa muita vaarallisia aineita kuin luokan 1 räjähteitä tai luokan 7 radioaktiivisia aineita 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettun mukaisesti;

3) säiliöajolupa, jonka saa yhdistetyn peruskurssin ja säiliökuljetusten erikoiskurssin tai peruskurssin ja säiliökuljetusten erikoiskurssin sekä niitä kutakin vastaavan hyväksytyt kokeen perusteella, kuljetettaessa:

a) vaarallisia aineita ajoneuvossa, jossa kiinteän tai irrotettavan säiliön tilavuus on suurempi kuin 1 m³;

b) vaarallisia aineita monisäiliöajoneuvossa, jonka säiliöiden kokonaistilavuus on suurempi kuin 1 m³; tai

c) vaarallisia aineita säiliökontissa, MEG-kontissa tai UN-säiliössä, joka on yksittäistilavuudeltaan suurempi kuin 3 m³;

4) räjähdajolupa, jonka saa peruskurssin ja luokan 1 räjähteiden erikoiskurssin sekä niitä vastaavan hyväksytyt kokeen perusteella, kuljetettaessa muita kuin luokan 7 radioaktiivisia aineita 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettun mukaisesti; tai

5) radioaktiivisten aineiden ajolupa, jonka saa peruskurssin ja luokan 7 radioaktiivisten aineiden erikoiskurssin sekä niitä vastaavan hyväksytyt kokeen perusteella, kuljetettaessa muita kuin luokan 1 räjähteitä 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettun mukaisesti.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, ADR-ajolupaa ei kuitenkaan vaadita vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain 24 §:n 2 momentin nojalla osittain tai kokonaan kuljetusmääräyksistä vapautetuissa kuljetuksissa, jotka täyttävät vapautusten edellytyksenä olevat kuljetusturvallisuuteen liittyvät yksityiskohtaiset vaatimukset siten kuin niistä vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain 3 a, 10 a, 11 c, 13 a ja 24 §:n 2 momentin nojalla on määrätty.

Vapautusten edellytyksenä olevat yksityiskohtaiset vaatimukset voivat liittyä muun muassa kuljetettavaan aineeseen sekä sen laatuun ja vaarallisuuteen, kuljetettavan aineen määrään, kuljetustapahtuman luonteeseen, pakkaus- ja kuljetustapaan, merkintä- ja asiakirjavaatimukseen, vaaratekijöiden poistamiseen, aineen tai esineen käyttötarkoitukseen taikka muihin vaatimuksiin.

Vapautukset voivat liittyä kuljetustapahtuman luonteeseen, kaasujen tai polttonesteiden kuljetuksiin, eräiden aineiden erityismääräyksiin, rajoitetuissa määrin tai poikkeusmäärin pakattuihin vaarallisiin aineisiin, tyhjiä puhdistamattomien vaarallisia aineita sisältävien pakkausten kuljetuksiin, kuljetusyksikössä kuljetettavan aineen määrään, sähköenergian varastointiin ja tuottamiseen käytettävien järjestelmien kuljetuksiin tai kuljetuksen aikana tiettyjen vaarallisten aineiden käyttöön jäähditys- ja suoja-aineina, vaarallisia aineita sisältävien lamppujen kuljetuksiin, tiettyihin radioaktiivisten aineiden kuljetuksiin, kun aineella ole lisävaaraa ja kuljetettavien koolien kokonaismäärään ja kuljetusindeksiin liittyviä rajoitteita on noudatettu ja jos kuljettaja on saanut tehtävien mukaista ja riittävää koulutusta radioaktiivisten aineiden kuljetusvaatimuksista.

ADR-ajolupaa ei edellytetä tietyissä vapautetuissa tai vähäisissä paikalliskuljetuksissa, jotka liittyvät;

1) kuljetuksiin tie-, rakennus-, louhinta-, metsä- tai turvetuotantotyömaalle;

2) kuljetuksiin henkilöitä kuljettavassa linja-autossa; ja

3) lääkinnällisen hapen kuljetukseen, kun kuljettaja tai matkustaja tarvitsee lääkinnällistä syitä happea matkan aikana. Kuljetusten on täytettävä kuljetusturvallisuuteen liittyvät vapautusten edellytyksenä olevat yksityiskohtaiset vaatimukset.

Ajoneuvon katsastuksia suorittavalta tai hyväksyntöjä myöntävältä henkilöltä ei edellytetä ADR-ajolupaa, kun hän katsastuksessa tai hyväksynnässä toimipisteen alueella siir-

tää vaarallista ainetta sisältänyttä tyhjää puhdistamatonta ajoneuvoa tai kuljetusyksikköä katsastus- tai hyväksyntätoimintaan liittyen edellyttäen, että hän on saanut tehtäviin soveltuvan koulutuksen.

6 §

Koulutuslupa

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää kirjallisesta hakemuksesta koulutusluvan, jos hakijalla katsotaan olevan edellytykset koulutuksen antamiseen. Koulutuksesta vastaavalla johtajalla on oltava voimassa oleva, vähintään annettavaa koulutusta vastaava ADR-ajolupa ja tiekuljetusten turvallisuusneuvonantajan pätevyys.

7 §

Koulutuksen järjestäminen

Koulutuksen antajan on varmistettava, että opetushenkilöstöllä on hyvät tiedot vaarallisten aineiden kuljetusta koskevista säännöksistä ja määräyksistä sekä koulutusvaatimuksissa tapahtuvasta kehityksestä.

Koulutus on järjestettävä lupahakemuksen ja koulutukseen myönnetyn luvan mukaisesti. Jos koulutuksessa aiotaan poiketa lupahakemuksessa esitetystä koulutusohjelmasta tai muista hakemuksessa esitetyistä keskeisistä seikoista, muutoksiin on saatava Liikenne- ja viestintäviraston suostumus.

8 §

Koulutuksen valvonta

Ajolupakokeen vastaanottajalla ja Liikenne- ja viestintäviraston edustajalla on oikeus olla seuraamassa opetusta.

Ajolupakokeen vastaanottajan on ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle koulutuksessa havaitsemistaan puutteista.

10 §

Ajolupakoe

Jollei Liikenne- ja viestintävirasto määrää toisin, ajolupakoe suoritetaan ajolupakokeen vastaanottajan toimipisteessä. Erityisestä syystä Liikenne- ja viestintävirasto voi ottaa vastaan ajolupakokeen ulkomailla.

Kokelaan on osoitettava, että hänellä on vaarallisia aineita kuljettavien ajoneuvojen kuljettajan ammatissa vaadittavat tiedot ja taidot niistä kuljetuksista, joita koskevaan koulutukseen hän on koetta varten osallistunut.

Ajolupakokeen vastaanottajan on varmistettava ajolupakokeeseen osallistujan henkilöllisyys. Kokelaalla on oltava mukana kurssitodistus osoituksena siitä, että hän on suorittanut vaaditun koulutuksen. Ajolupakokeen vastaanottajan on valvottava koetta. Ajolupakokeen vastaanottajan on ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin väärinkäytösten estämiseksi. Koeaineisto on säilytettävä. Liikenne- ja viestintäviraston edustajalla on oikeus olla seuraamassa ajolupakoetta.

Ajolupakokeen vastaanottaja tarkastaa ja hyväksyy kokeessa käytettävät sähköiset laitteet, välineet ja ohjelmat. Kokeessa käytettävien laitteiden, välineiden ja ohjelmien on oltava toimivia ja sellaisia, etteivät ne mahdollista väärinkäytöksiä. Liikenne- ja viestintävirasto laatii luettelon kokeissa käytettävistä kysymyksistä. Kokeeseen osallistuva saa vastata ainoastaan asetettuihin kysymyksiin.

1207/2018

15 §

Ajoluvan malli

ADR-ajoluvan mallin on oltava Liikenne- ja viestintäviraston määräyksen B liitteen 8.2.2.8 kohdan mukainen.

Liikenne- ja viestintäviraston on toimitettava Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission sihteeristölle 1 momentissa tarkoitettu ajoluvan malli ja mahdolliset muut mallit ajoluvista, jotka ovat edelleen voimassa, sekä tarvittavat muut ajolupaan liittyvät tiedot.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2018

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Lainsäädäntöjohtaja Silja Ruokola